

VEZANJE

bez ikakvih ograničenja u pravilima, dugački su i uski, glatke vanjske površine, s izbočnicima na kojima su ušice za vesla. Veslači su leđima okrenuti u smjeru vožnje. Pri veslanju na pariće (skul veslanje) svaki veslač vesla sa dva vesla duž. 290–300 cm, pri veslanju s jednim veslom (rimen veslanje) svaki veslač vesla sa po jednim veslom duž. 360–390 cm; vesla su raspoređena naizmjenice na lijevom i desnom boku čamca. Na regatama čamci startaju poravnati sa startnih mjesta iz mirovanja (fiksni start). Znak za početak utrke daje starter, kojemu pomažu suci na startu; tok utrke prati vrhovni sudac iz motornog čamca; on kontrolira regularnost toka regate; poredak čamaca na cilju utvrđuju suci na cilju. Muškarci se natječu u disciplinama samac (ski), dvojac na pariće (dubl skul), dvojac s kormilom, dvojac bez kormilara, četverac s kormilom, četverac bez kormilara, četverac na pariće bez kormilara (skul četverac) i osmerac. Žene se natječu u disciplinama samac, dvojac na pariće, dvojac bez kormilarke, četverac na pariće s kormilom, četverac s kormilom i osmerac. Posebno se održavaju regate u disciplinama za lake veslače, u kojima se natječu veslači teški najviše do 72,5 kg, pri čemu prosječna tež. veslača ne smije biti veća od 70 kg. V. je na programu OI za muškarce od početka, za žene od 1976. PS se održava od 1962, ženske discipline su na programu PS od 1974. Od 1974 PS se održava svake god. izuzev u god. održavanja OI. PS za lake veslače održavaju se odvojeno. PE su se održavala od 1893 do 1973, ženske discipline bile su na programu PE od 1954; juniorski PS se održava od 1974. O razvoju v. u svijetu brine FISA, a u nas Veslački savez Jugoslavije, sa sjedištem u Splitu.

Veslanje, časopis, glasilo Veslačkog saveza Jugoslavije; izlazio u Splitu (1957–61). Urednik: Siniša Vukičević.

veslanje na pariće, način veslanja pri kojem svaki veslač vesla sa dva vesla, po jednom na lijevom i desnom boku čamca.

veslaonica, prostorija s uređajem za obučavanje veslačkih početnika i za zimski trening

veslača. Sastoji se od dva vodena, međusobno spojena kanala, između kojih su sjedala za 2–8 veslača. Zaveslajem voda se gura i kružno prolazi kanalima. V. se gradi u veslačkim i sp. domovima.

veslo, rekvizit za pokretanje čamca, izrađen od laganog i žilavog drveta, u novije vrijeme pojačano plastikom; 1) kajakaštvo: v. za kajak (dvostruka lopatica), duž. 200–260 cm, zbog lakšeg transporta obično dvodijelno, u sredini sastavljeno i spojeno tuljkom; sastoji se od okruglog drška i dva lista, postavljena u ravninama pod kutom od 90° u uzdužnom smjeru. Listovisu veličine oko 50 cm x 18 cm, blago su ispušteni, na dnu obično pojačani limom; vesla se bez oslonca v. na plovilu; 2) kanoistika: v. za kanu (jednostruka lopatica), duž. 160–175 cm, sastoji se od okruglog drška s jednim listom. List je ravan, na kraju okrugao, veličine oko 18 cm x 70 cm. Vesla se bez oslonca v. na plovilu; 3) veslanje: v. za regatne čamce sastoji se od drška, šupljeg stabla, prstena od gume, kože ili plastike i lista. Za veslanje s jednim v. (rimen) koriste se v. duž. 360–390 cm, tež. oko 3,6 kg; za veslanje na pariće (skul) koriste se v. duž. 290–300 cm, tež. oko 2 kg. List v. je konkavan, duž. 50–80 cm i šir. 15–25 cm. V. se prstenom opire u ušicu na čamcu.

veston, sastavni dio alpinističke i speleološke odjeće u obliku kaputa s kapuljačom; služi za zaštitu od ekstremne hladnoće. Od vjetrovke se razlikuje po tome što ima najmanje dvostruke stijenke između kojih je sloj perja, paperja ili sintetičke za termičku izolaciju. Vanjska stijenka je od sintetičkog tkanja.

veteran, 1) uzrasna kategorija starijih natjecatelja; dobne granice su različite u raznim sp. granama, najčešće muškarci stariji od 40 god. i žene starije od 35 god. U mnogim sp. granama održavaju se službena nac. i međ. prvenstva, u atletici PS za veteranke, u stolnom tenisu PE za veterane i dr. Kategorija v. je najčešće podijeljena u više odvojenih razreda prema dobnim granicama (npr. 40–45, 46–50 itd.); 2) aktivni sportaš ili sp. radnik s dugim stažom u sportu.

Veterina pečina, razgranati spiljski sistem u zap. dijelu planine Medvednice (sjev. od Zagreba). Do sada istraženo 5,9 km podzemnih kanala. Poznata kao antropološko i paleontološko nalazište, djelomično uređena za posjet turista.

veza (engl. spare), bowling: naziv za uspjeh u igri kada se u dva hica obori svih 10 čunjeva; poslije toga se rezultatu na tom polju pribraja još onoliko čunjeva koliko se obori narednim hicem u slijedećem polju, što znači da se taj naredni hitac računa dva puta. Takav uspjeh bilježi se u zapisniku znakom »/«.

vezani balon, letjelica vezana za zemlju čeličnim užetom, čija se dužina regulira pomoću

čerkra; služi za promatranje sa željene visine te za škofovanje ili trening padobranaca.

vezani model, kružno-upravljeni letelič model klase F 2, koji je za vrijeme leta s modelarom — natjecateljem povezan neposredno ili preko centralnog stupa. Vezu se sastoji od jedne ili više žica pomoću kojih se upravlja letom.

vezani pješaci, šah: naziv za pješake na susjednim linijama koji podupiru i brane jedan drugog.

vezanje (ital. ligata), mačevanje: oblik napada ili udara u borbi s protivnikom koji kruto drži svoje oružje kod čega se vlastitom liti potiskuje u stranu i odstranjuje iz linije protivnikova lit; postoji v. s oblaženjem ili kruženjem, v. s prividnom kretanjem, napad promijenjenim v. ili udarcem iz vlastitog ili protivničkog v., napad protiv v. i dr.

Vezilić, Luko (1948), inž. pomorstva; reprezentativac u vaterpolu, član VK Jug (Dubrovnik), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PS 1978 u zap. Berlinu (III mjesto); na PE 1974 u Beču (III) i 1977 u Jönköpingu (II), te na OI 1980 u Moskvi (II).

vezivanje, šah: najsloženiji kombinacioni element, uvjetovan osobitom formacijom od bar tri figure. Nastaje kada se na jednom te istom pravcu djelovanja (redu, liniji, dijagonalni) nađe jedna dalekometna figura koja napada (vezuje) jednu protivničku i na kraju još jedna protivnička figura zbog koje je ona prva vezana. Ako se na kraju pravca djelovanja nalazi protivnički kralj, onda je to apsolutno v., a ako se radi o nekoj drugoj figuri, to je relativno v.

vezivanje teleta, konjički sport: disciplina rodea u kojoj kauboj mora rukama oboriti tele i za određeno vrijeme vezati užetom tri noge, jednu za drugu.

vezni igrač, nogomet: naziv za igrača sredine polja koji svojim djelovanjem povezuje igru obrane i napada, organizira igru na sredini terena, pomaže u obrani vlastitih vrata i ubacuje se u napad na protivnička, tzv. manevarski igrač.

vezovi, metalne naprave montirane na gornjoj plohi skija; služe za pričvršćivanje cipela za skije. Različiti sistemi v. nastali su razvojem skijaške tehnike i prilagođeni su zahtjevima pojedinih skijaških disciplina (alpske discipline, trčanja, skokovi). Osnovno i zajedničko je svim v. da noga i cipela sa skijom čine cjelinu. U alpskom skijanju prvi čvrsti metalni v. bili su Lilienfeldovi v.; njih je kasnije usavršio M. Zdrsary. Poslije toga u upotrebi su bili Bilgerijevi metalni vezovi. Nakon I svj. rata prevladavali su Huitfeldtovi v. s dugim remenjem koji su kasnije dobili spiralnu zategu na pero. Kandahar v. sastojao se iz metalnih čeljusti i žičane zamke i imaju dijagonalnu i paralelnu zategu. Sigurnosni alpski vezovi javili su se

VEZIVANJE TELETA

